

JS: Je nějaká didaktická „třešnička na dortu“?

IG: Doktorské studium didaktiky českého jazyka a literatury, u nás na katedře akreditované v roce 2015, za deset let existence znamenalo skutečně výrazný posun v naší odborné i didaktické práci, rozšířilo nám obzory tím, že při vedení disertační práce musíme dokázat propojit svůj pohled s přístupem doktoranda. Těší mě, když se daří inspirovat se a obohacovat se vzájemně.

Milá Ivo, děkuji za rozhovor. Víím, že na naší katedře není nikdo, kdo by Tě neměl rád! Přejeme Ti všichni nadále ten neutuchající elán, skvělé nápady a hodně zdaru ve všem, do čeho se pusťíš. Šťastná další léta a hodně zdraví!

Vzpomínka na prof. PhDr. Milana Kopecného, DrSc. (14. 5. 1925–17. 9. 2006)

Michaela Hashemiová, FF MU v Brně

michaela@phil.muni.cz

Pod sklem pracovního stolu mého otce byly zasunuty výstřižky s texty, ze kterých se dají snadno odvodit jeho životní priority. Jedna milostná báseň Sergeje Jesenina, jedna báseň Jana Skácela (otcova spolužák a kamarád) o životní opravdovosti a fejeton o tom, jak je důležité partnerské souznění se stejnými prioritami, na jehož autora si už nepamatuji. V dolním pravém rohu jeho pracovního stolu později, v závěru otcova života, přibyl krátký rukopisný text, jeho vlastní báseň, kterou si přál mít jednou zveřejněnou na svém parte. Končila slovy „a v té noci nadhvězděné budeme už pořád spolu“, a mohla být aluzí na známé Kantovo motto: „Hvězděné nebe nade mnou a mravní zákon ve mně.“ Otcův pracovní stůl tak svými výstřižky odkazoval k jeho dvěma láskám: celoživotní partnerce a práci, kterou nadřazoval všem svým aktivitám, a především morálnímu přístupu k životu.

Pohled do naší knihovny představoval jeho badatelské soustředění, a to jak na období českého humanismu, tak na literaturu označovanou tehdy jako barokní. Humanistickou literaturou se zabýval otec nejprve a dále i kontinuálně: jejím výsledkem se stalo celkem deset základních knižních publikací, z toho tři edice. Sem patří především syntéza *Český humanismus* (1988). Výsledkem otcova odborného soustředění se na barokní literaturu to bylo analogicky deset základních knižních publikací, kterými se od konce 60. let profiloval tehdy ještě jako solitér. Zahrnovaly publikace týkající se edic stěžejních děl tzv. oficiální literatury 17. století, z nichž uvádíme alespoň první edici *Starší slezští kazatelé* (1970); a edici poslední, a to Koniášovo *Vejtažní naučení* (1995).

V této souvislosti si dovolím dvě vzpomínky, a to na setkání ve Veverské Bitýšce, kde se zasloužil o jubilejní akci na spisovatele Valentina Bernarda Jestřábského, jehož *Vidění rozličná sedláčka sprostného* vydal později (v roce 1973; a předtím o něm napsal i drobnou monografii, 1969). Moje druhá vzpomínka vztahující se k otcovým

pracovním aktivitám souvisí s našimi opakovanými návštěvami Josefa Pohanky ve Žďáře nad Sázavou, který se stal díky svému postavení v tamějším regionu a zájmu o barokní texty podporovatelem vydání otcových odborných prací tematicky spjatých s Vysočinou, ať už to bylo vydání drobné konáčovské monografie *Humanista z Vysočiny* (1971), později především textů tzv. žďárských kázání, konkrétně zúročené v otcově ediční přípravě knihy *Žena krásná náramně* (1999), na níž měl základní i zásadní podíl.

Další otcovy aktivity byly především komeniologické (jejich výsledkem byla hlavně kniha *Komenský jako umělec slova*, 1992); a vůbec kulturní českoobratrské, a to ve vztahu k založení Památníku Bible kralické. S nimi takové související cesty směřovaly na odborná i přátelská setkání do Prahy, Uherského Brodu a Kralic, kam jezdil zodpovědně a pravidelně, i když vzhledem k postupujícím zdravotním problémům na to musel vynakládat stále větší námahu.

Některé z otcových publikací byly už zčásti překonány dílčími studiemi zpřesňujícími jednotlivou literárněvědnou problematiku, např. význam odkazu již zmíněného Mikuláše Konáče z Hodiškova (zejména Voít, ČL 2/2014). Jiné jeho bibliografické položky našly v nové době preciznější, odbornou edici, především *Jesličky* Fridericha Bridela, připravené Kopeckým k vydání jako výběr z kancionálu a příležitostný vánoční tisk (1999), a to v nadstandardní, interdisciplinárně pojaté publikaci Marie Škarpové a kolektivu (2012), i více se ke srovnání nabízející Kopeckého *České humanistické drama* (1986) v knize Magdaleny Jackové a Jana Linky *Komedie nové a duchovní* (2021).

Otec v sobě nezapřel návaznost zvláště na Vašicovy práce. Komunikoval ještě v 70. letech poměrně často i se Zdeňkem Kalistou, ale hlavně navazoval badatelsky na svůj vzor a vysokoškolského učitele Antonína Škarku, který ho doporučil (po otcově břeclavském pětiletém působení na tamější střední ekonomické škole) na univerzitní místo v Brně.

Odkaz profesora Milana Kopeckého je natolik rozsáhlý a rozmanitý, že se s ním v pozici zodpovědného a etického badatele třeba vyrovnávat objektivně téměř v jakémkoliv základní položce starší české literatury. Starší literaturu popularizoval v několika skriptech, opakovaně vydávaných, přičemž neopomínal ani medievistiku.

Před léty jsem na kulturním festivalu v Sobotce zaznamenala opakované dramati-zace amatérských souborů, a to i na základě otcovy knihy *Veršovaná tvorba Tobiáše Mouřenína z Litomyšle* (1995). Poměrně nedávno, a ke svému překvapení, jsem našla pod otcovým jménem i internetovou stránku určenou pro středoškoláky, v níž jsou, jakkoliv i chybně (v názvu díla Zdoroslavíček, 1971), otcovy základní publikace včetně jeho životopisu zastoupeny.¹

V souvislosti s jeho úmrtím byla napsána v nekrologu Marie Škarpové a Jakuba Sichálka (*Česká literatura* 55, 2007, s. 133–136) lidsky podstatná zmínka, a to o Kopeckého morálním ocenění prof. Josefem Válkou, historikem a taktéž dlouholetým přispěvovatelem *Studia Comeinana et historica*, kam též díky otcově záštitě mohli i v normalizačních 70. letech přispívat kromě něj např. i bratři Karel a Pavel Flossové.

¹ [online] Dostupné z <<https://www.cesky-jazyk.cz/zivotopisy/milan-kopeccky.html#ixzz90y7Q8rIK>>.

V otcově úplné bibliografii je uvedeno přes 600 položek,² a proto ve mně zůstává otázka, jak je možné, že zvládl tolik práce, navíc administrativní. Měl jistě železnou pracovní disciplínu. Počínaje koncem století se už postupně od veškerého dění izoloval, na vině byl především jeho první, silný srdeční infarkt. Často jsem se znovu ptala sama sebe, jak je možné, že toho tolik zvládl. Pro jeho odborné bádání ho ale stále motivovala nejen jeho pracovitost a pečlivost, ale i ten, s ní související, už zmíněný text fejetonu na jeho pracovním stole, který se stal jeho celoživotním mottem a končil slovy: „Nemám už moc času. A chci toho ještě hodně udělat.“ Času otec měl pořád jaksi málo, i když se dožil požehnané osmdesátky, a už nemohl svou práci, kterou měl tak rád, vykonávat po celých, pro něj tak dlouhých, šest let. A ta léta pro něj byla nakonec tou nejtěžší duchovní i fyzickou životní zkouškou.

Studentská fonetická stáž v Ústavu pro jazyk český AV ČR

Šimon Zelenka, student kombinovaného lycea,
Waldorfská střední škola Příbram
Veronika Štěpánová, Ústav pro jazyk český AV ČR

simonzel007@gmail.com
stepanova@ujc.cas.cz

V roce 2024 proběhl 20. ročník studentských stáží pořádaných Střediskem společných činností Akademie věd ČR v rámci projektu *Otevřená věda*,¹ který se zabývá popularizací vědy a výzkumu. Kromě jiného nabízí středoškolským studentům možnost zapojit se do vědecké činnosti na akademických pracovištích a nabýt tak nových zkušeností, které mohou zúročit při volbě budoucího studia či zaměstnání. V návaznosti na již vydanou zprávu *Studentské stáže Otevřená věda v Ústavu pro jazyk český v roce 2021* (Štěpánová – Šimečková, 2022) si nyní klademe za cíl přiblížit, jak se tato aktivita nadále vyvíjí, a zejména více rozšířit povědomí o studentských stážích i u učitelské veřejnosti.

Mezi desítky stáží, vypsané pro rok 2024 z nejrůznějších oborů v Akademii věd, patřila také *Fonetická stáž aneb [vislovnostní výskum]*, kterou lektorovala Veronika Štěpánová, vedoucí oddělení jazykové kultury Ústavu pro jazyk český AV ČR. Na základě životopisů a motivačních dopisů byli z 10 zájemců vybráni na tuto stáž dva studenti.² Schůzky probíhaly od ledna do listopadu jak prezenčně, tak online, přičemž další součástí stáže byla i samostatná domácí práce na zadaných úkolech. Časová náročnost se odvíjela od vzájemné dohody mezi lektorkou a studenty a činila minimálně

² Odkazy na Kopeckého bibliografie jsou uvedeny ve Slovníku české literatury po roce 1945 (hlavním autorem hesla byl Pavel Pešta), jehož digitální verze pod odkazem [online] dostupné z <<https://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=410>> (Bibliografie nebyla od roku 1994 aktualizována).

¹ Více informací na webových stránkách [online] dostupné z <<https://www.otevrenaveda.cz/cs/index.html>>.

² Jeden z nich se mj. kvůli časové náročnosti stáže rozhodl stáž zhruba v polovině roku předčasně ukončit. Celkově je možné na jednu stáž přijmout až tři zájemce.